

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
NR 2 IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO W SZCZYTNIE
NA ROK SZKOLNY 2022-2023**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982r.-Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm., Dz.U.z 2021r.poz 1082).
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2020r. poz.1327 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783 ze zm., tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz.852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957 ze zm., tekst jedn.: Dz.U.z 2018r. poz.1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form przeprowadzania w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1455 ze zm., Dz. U. z 2020r.poz.1449.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (tekst jedn. Dz.U. 2020 poz. 685)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Wojciecha Kętrzyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Szczytnie.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Od 1 września 2022 r. obowiązuje dodany do ustawy – Prawo oświatowe art. 125a, który wprost stanowi, że zajęcia w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce zawieszają się, na czas oznaczony, w razie wystąpienia na danym terenie:
 - zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych,
 - temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną,
 - nadzwyczajnego innego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów.
- W przypadku zawieszenia zajęć dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną nie będącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, organizują dla uczniów zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
- Wytyczne MEN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych- tryb pełny i stacjonarny- zbiór zaleceń uwzględniających sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej, np.: wywołanej pandemią COVID -19.

Ponadto wykorzystano:

Uwagi z obserwacji uczniów, rozmowy z uczniami, rodzicami, a także spostrzeżenia, obserwacje wychowawców klas. Raport z badania przeprowadzony w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Szczytnie w roku szkolnym 2021/2022, Raport oceny czynników ryzyka i czynników chroniących zachowań problemowych/ ryzykownych, oczekiwania uczniów, rodziców, nauczycieli Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Szczytnie- wrzesień 2022/2023.

Wprowadzenie

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Szczytnie opiera się na hierarchii wartości: dobro, prawdę, szacunek do drugiego człowieka. Treści programu są spójne ze Statutem szkoły w oparciu o realizację programu nauczania. Należy pamiętać, że podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym, wychowawczym życia dzieci jest rodzina, którą szkoła wspiera w dziedzinie wychowania, gdzie w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Szkoła w dialogu z rodzicami. Szkoła jako środowisko wychowawcze oprócz jej funkcji dydaktycznej ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę i wsparcie uczniów.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań, analizy dokumentacji, analizy efektów wychowania, rozmów z wychowawcami, rodzicami, uczniami, nauczycielami. Zawiera działania wspierające ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze: aksjologicznej, psychologicznej- emocjonalnej, fizycznej, społecznej i intelektualnej, które wzmacniają działania profilaktyki uniwersalnej oraz działania na poprawę funkcjonowania ucznia. Program realizowany jest przez wszystkich nauczycieli przy współudziale niepedagogicznych pracowników szkoły oraz przy wsparciu rodziców i prawnych opiekunów uczniów, tworzy on spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Uwzględnia kierunki, formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców dla efektywnej pracy wychowawczej. Wychowawcy w oparciu o charakterystykę swoich klas ich mocne i słabsze strony realizują Program Wychowawczo- Profilaktyczny tworzą tematykę godzin wychowawczych, profilaktycznych, które mają służyć realizacji zamierzonych celów wychowawczo- profilaktycznych.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny uwzględnia wyniki z diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów w tym czynników ryzyka z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- ewaluacji wcześniejszego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz zespołów zadaniowych i przedmiotowych oraz innych dokumentów, spostrzeżeń ważnych dla szkoły,
- analiza efektów wychowania 2021-2022, obserwacji i współpracy z całą społecznością szkolną i środowiskiem szkolnym,
- uwagi z obserwacji uczniów, rozmowy z uczniami, rodzicami, a także spostrzeżenia, obserwacje wychowawców klas. Raport z badania przeprowadzony w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Szczytnie w roku szkolnym 2021/2022, Raport oceny czynników ryzyka i czynników chroniących zachowań problemowych/ ryzykownych, oczekiwania uczniów, rodziców, nauczycieli Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Szczytnie- wrzesień 2022/2023.

Celem realizacji szkolnego Programu wychowawczo- profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Podstawowe zasady realizacji obejmują: powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły, zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie, respektowanie praw wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencji organów szkoły (np.: dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski, rada pedagogiczna), współdziałanie ze środowiskiem lokalnym oraz współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz rodziny i dziecka, np: udział instytucji wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły, kultywowanie tradycji oraz inne wynikające z potrzeb szkoły.

I Misja wychowawcza Szkoły

Zadaniem Szkoły jej misją jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. Szkoła zapewnia wsparcie we wszechstronnym rozwoju ucznia w wymiarze aksjologicznym, psychologicznym, fizycznym, społecznym i intelektualnym. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Ważne jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, kształtowanie postaw patriotycznych. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. W obecnym czasie bardzo ważna jest profilaktyka i działania na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19 oraz waki ze skutkami braku stabilizacji- wojna na terytorium Ukrainy.

II Wizja wychowawcza Szkoły

Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka który: dysponuje wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do powodzenia w dalszej edukacji, który zna swoją tożsamość, jest patriotą przy tym jest tolerancyjny dla innych, jest "obywatelem świata", potrafi współdziałać z innymi ludźmi, rozumie i akceptuje ich odmienność, solidaryzuje się w działaniu z innymi, gdzie potrafi być ofiarny i poświęcić się dla ogółu, dla osiągnięcia wspólnych celów, jest innowacyjny, twórczy, przedsiębiorczy, potrafi wykorzystywać swoje atuty do dalszej edukacji i realizacji własnych celów, jest ofiarny szlachetny, uczestniczy w wolontariacie na rzecz słabszych, wykazuje się altruizmem, stosuje zasady zdrowego stylu życia, dba o zrównoważony rozwój: psychiczny, fizyczny, intelektualny, społeczny oraz sfery wartości.

III Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- posiada odpowiedni dla etapu edukacyjnego zasób wiedzy o własnym kraju i współczesnym świecie,
- jest aktywny, ciekawy świata, stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę,
- potrafi być asertywny, prezentować własne poglądy, preferuje zdrowy styl życia,
- potrafi współdziałać z innymi ludźmi, jest tolerancyjny - rozumie i akceptuje ich odmienność,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne,
- reaguje na krzywdę innych oraz na przejawy negatywnych zachowań,
- posiada wrażliwość estetyczną (plastyczną, muzyczną),
- posiada wrażliwość etyczno-moralną, jest zdolny do empatii,
- jest kulturalny, taktowny, nie używa słów obraźliwych i wulgarnych,
- jest rozważny, rozumie, czym są zachowania ryzykowne - zagrażające zdrowiu i życiu, wykazuje się postawą odpowiedzialności za siebie i innych,
- korzysta z nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych,
- wykazuje inicjatywę społeczną, bierze udział w akcjach charytatywnych, inicjuje i organizuje działania na poziomie klasowym i szkolnym,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi, np: COVID-19,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych, solidaryzuje się ze społecznością szkolną,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym sytuacji kryzysowej, np.: epidemia COVID-19) oraz zna czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego, zmian społecznych, np: przyjęcie do szkoły uczniów z terytorium Ukrainy.

IV Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powstałe w oparciu o główne cele i zadania Szkoły

Program Wychowawczo- Profilaktyczny jest zbudowany z części stałej na którą składa się: wprowadzenie, misja szkoły, wizja szkoły, cele, sylwetka absolwenta, zadania wychowawczo- profilaktyczne oraz część, która się zmienia, modyfikacja działań po analizie sytuacji szkolnej i po analizie priorytetów oświatowych polityki państwa. Modyfikacja po analizie czynników ryzyka i chroniących, zmiana po analizie ewaluacji realizacji programu wychowawczo profilaktycznego oraz po analizie efektów wychowania w klasach, co wpływa na zmianę harmonogramu wydarzeń wychowawczo- profilaktycznych.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięciu pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.

Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powstały w oparciu o główne cele i zadania Szkoły:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji. Ważne wartości: dobro, prawda, szacunek do drugiego człowieka,
- wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele),
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych,
- rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania,
- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki,
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości, kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć Świat,
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji,
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej,
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość,
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

Zadania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej:** wzmocnianie postaw prozdrowotnych, zwiększenie świadomości uczniów, gdzie uczniowie widzą zależność między odpowiednim stylem życia a zdrowiem, zapoznanie (przypomnienie) zasad sanitarnych obowiązujących w czasie, np.: epidemii COVID -19 w tym zasady zdrowia psychicznego (sytuacja kryzysowa wywołana epidemią COVID -19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z izolacji społecznej, postępowanie w sytuacji zagrożenia, np: choroby zakaźne, czyli ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych. Dbanie o dobrobyt zdrowia psychicznego, który ma wpływ na zdrowie fizyczne,
- **psychicznej:** czyli przeprowadzenie psychoedukacji w klasach na temat umiejętności i samooceny, rozpoznawania swoich predyspozycji ,np.: uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony oraz ukierunkowanie na potrzebę zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów w zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów, np.: rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno- pedagogicznej, pomocy rówieśniczej, potrzeba współpracy między członkami społeczności szkolnej,
- **społecznej:** w obecnej dobie duży nacisk kładziony jest na integrację i reintegracja zespołów klasowych, np.: godziny wychowawcze, wprowadzenie na nowo w normy obowiązujące w szkole ich rozumienie i respektowanie, rozwijanie samopomocy, rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu, np.: pomoc koleżeńska, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, dokonywania wyborów, kreowania postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- **intelektualnej:** rozpoznanie, rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów, promowanie zdolności uczniów, wzmocnianie pozytywne, wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie, analiza frekwencji uczniów, np.: szybka interwencja w przypadku absencji, zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, współpraca z uczniem i rodzicem,
- **aksjologicznej:** upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości, wychowawcy zapoznają uczniów rodziców z obowiązującym systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły, wychowawcy zaznajamiają uczniów, rodziców z zasadami regulacjami wewnątrzszkolnymi, co wpływa na ukierunkowanie i zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, budowanie poczucia współodpowiedzialności społecznej w sytuacji kryzysowych.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ma formę: projektów edukacyjnych, prezentacji, strona internetowa szkoły, pogadanek, zajęć warsztatowych, debat, szkoleń, spektakli, uroczystości, festynów, konkursów, lekcji wychowawczych, warsztatów, prelekcji, twórczości plastycznych, artystycznych, kampanii społecznych, realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy. Działalność będzie realizowana w ramach bieżącej pracy z uczniami na lekcjach i przerwach, w ramach pracy zdalnej jeśli zajdzie taka potrzeba, pracy psychologiczno- pedagogicznej. Wychowawcy klas na podstawie charakterystyki swojego zespołu klasowego opracowują tematykę godzin wychowawczych uwzględniając realizację Programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły. W realizację program w ramach bieżącej pracy z uczniem włączają się pozostali nauczyciele, specjaliści, rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współpracę z rodzicami/ opiekunami uczniów w celu wszechstronnego rozwoju ucznia, budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, kształtowanie u uczniów umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta ,np.: zachęcanie do organizowania i uczestnictwa w imprezach szkolnych, zapoznanie rodziców z tematyką profilaktyczną i wychowawczą spotkań organizowanych przez szkołę, zaproszenie na warsztaty profilaktyczne na temat , np.: narkotyków, dopalaczy i środków odurzających, środków zastępczych itp., realizacja programów o tematyce profilaktycznej, np.: „Trzymaj Formę”, „Bieg po zdrowie”, „ Domowi detektywi”, „Fantastyczne możliwości”, „ Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Przyjaciele Zippiego”,itp. Ważne jest wprowadzenie uczniów w świat wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych. Wzmacnianie świadomości przez: zajęcia z pedagogiem/psychologiem/wychowawcą na temat organizacji wolnego czasu, propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu na zajęciach, np.: kołach sportowych. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych, edukacyjnych.
- kształtowanie odpowiednich postaw do siebie i otaczającego świata, w tym przedsiębiorczości i kreatywności, wzmacnianie wśród uczniów więzi rówieśniczych, więzi ze szkołą kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami, rodzicami oraz społecznością lokalną. Tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, np.: kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami. Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami w tym wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, kształtowanie postaw prospołecznych, np.: wolontariat, wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych, rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów, wykształcenie u uczniów, nauczycieli, rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako zmiana- rozwój, np.: kształcenie umiejętności zapobiegania bezradności, która powoduje spadek kondycji psychicznej sytuacji traumatycznych, np: dzieci z terytorium Ukrainy trauma wojny, trauma po epidemii COVID -19 i strata bliskiej osoby.
- doskonalenie sprawności fizycznej, wzmocnienia sfery rozwoju fizycznego oraz potrzeby zdrowego stylu życia, np.: wzmocnienie roli wychowania fizycznego dla zdrowia dzieci, nauka walki Fair-Play, zapoznanie młodzieży z zasadami zdrowego żywienia, odżywiania się, udział uczniów w projektach szkolnych, kontynuowanie współpracy z instytucjami promującymi aktywny i zdrowy styl życia, np. Powiatową Stacją Sanitarną- Epidemiologiczną, Animus, PP-P. Zwrócenie uwagi ucznia na potrzebę ochrony środowiska naturalnego: realizowanie edukacji ekologicznej, wycieczki do miejsc ochrony pomników przyrody, poszerzanie wiedzy rodziców, uczniów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowego stylu życia.

W bieżącym roku szkolnym 2022/2023 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej, rozwój ku motywacji do działania, rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości oraz rozwijanie i wzmocnienie umiejętności społecznych uczniów, kształtowanie umiejętności życiowych, krytycznego myślenia, np.: radzenie sobie ze stresem,
- budowanie pozytywnego klimatu w klasie, szkole,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie wychowania, profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów zagrożeń, np.: obniżone samopoczucie, nikotynizm, relacje rówieśnicze- izolowanie się,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji wychowawców, nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania wczesnej interwencji profilaktycznej,
- udostępnianie informacji o ofercie specjalistów, np.: w walce z używkami, obniżonej kondycji psychicznej, np.: depresji i innych problemów psychologicznych, przekazanie informacji uczniom i rodzicom, nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, współpracy z Policją, udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia, np.: udostępnianie zarówno na stornie internetowej, adresów poradni, numerów telefonów zaufania, adresów najbliższych ośrodków specjalistycznych w zakresie leczenia uzależnień oraz wsparcie rodzica i ucznia, wsparcie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- przekazanie informacji uczniom o odpowiedzialności karno- prawnej nieletnich- spotkania z policjantem.

Działalność profilaktyczna: polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działania obejmują wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju, zdrowym stylu życia. Podejmowanie działań dla zmniejszenia zachowań ryzykownych. Wspieranie uczniów którzy, np.: ze względu na środowisko są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych. Wspieranie uczniów, którzy wskazują na objawy np.: używania środków, substancji psychoaktywnych, wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji, obniżenie kondycji psychicznej, a także działania profilaktyczne dla wszystkich uczniów szkoły. Działania te obejmują: realizacja programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych, zajęcia rozbudzające zainteresowania, uzdolnienia, które podnoszą poczucie sukcesu, samooceny, poszerzanie kompetencji nauczycieli, rodziców w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów, np.: izolacji oraz zachowań ryzykownych.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu:

- profilaktyki uniwersalnej – poprzez wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki selektywnej – poprzez wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- profilaktyki wskazującej – poprzez wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkole w ramach działalności, z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, obejmują w szczególności zadania:

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, ochrona przed zagrożeniami,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- podejmowanie działań wzmacniających czynniki chroniące, jednocześnie osłabiających czynniki ryzyka,
- modelowanie postaw prozdrowotnych, zwrócenie uwagi na zagrożenia dzisiejszej rzeczywistości, np.: cyberprzemoc, pojawiający się obniżony nastrój i trudności w komunikacji, uzależnienia, stosowanie, środków zastępczych przez małoletnich, niski poziom kompetencji komunikacyjnych.

W bieżącym roku szkolnym 2022/2023 najważniejsze działania profilaktyczne:

- zapoznanie/ przypomnienie z normami zachowania obowiązującymi w szkole, zapoznanie z zasadami dotyczącymi prawa nieletnich, np: Statut szkoły,
- znajomość zasad ruchu drogowego- bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- praca nad eliminacją przemocy rówieśniczej,
- cyberprzemoc i niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych, np.: leków bez wskazań lekarza, papierosy, alkohol, narkotyki, rozpoznawanie sytuacji zagrożenia, np: spadek emocji, zachowania depresyjne, izolacja, agresja.

V Struktura oddziaływań wychowawczych/ realizatorzy oddziaływań

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych godzin wychowawczych. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Wszyscy uczestnicy programu są współodpowiedzialni: rodzice, uczniowie, wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy szkoły, specjaliści pedagogowie i psychologowie szkolni, pracownicy niepedagogiczni, zgodnie z zapisami statutu szkoły.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole, dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami, stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do wdrażania innowacyjności do rozwijania kompetencji uczniów,
- stwarza warunki w szkole do rozwoju postaw aktywnych: wolontariat, harcerstwo, celem jest działalność wychowawcza, rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogami, psychologami, Samorządem Uczniowskim, Radą Rodziców i wspomaga w realizacji zadań,
- czuwa nad realizacją obowiązku szkolnego przez uczniów,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, dba o przestrzeganie zasad, praw uczniów,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających ucznia, motywuje do budowania pozytywnych relacji,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole –Wytycznych MEN, MZ, GIS obowiązujących w pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego, a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- stara się zapewnić warunki do realizacji zajęć pozalekcyjnych z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania pozytywnej atmosfery w klasie, zajęcia integrujące, zwrócenie uwagi na uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej, współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, specjalistami, rodzicami,
- czuwa nad dialogiem pomiędzy specjalistami na rzecz bezpośredniej pracy profilaktycznej, pomoc doradcza dla rodziców, uczniów i nauczycieli, w identyfikowaniu trudności, problemów uczniów i prowadzenie zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- uchwała w porozumieniu z Radą Rodziców i opracowuje Program Wychowawczo- Profilaktyczny,
- analizuje i zatwierdza wybór programów profilaktycznych.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas nauczycielami i specjalistami, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- czuwają nad frekwencją uczniów, reagują na przejawy niedostosowania społecznego, uzależnienia oraz pojawiający się, np.: obniżony nastrój, współpracują z rodzicami i opiekunami ucznia oraz ze specjalistami,
- przekazują uczniom, młodzieży reguły sanitarne, zasady obowiązujące w szkole, np.: wytyczne MEN, MZ, GIS- zasady obowiązujące, udzielają pomocy w przezwyciężaniu skutków długotrwałej izolacji społecznej współpracują ze specjalistami na rzecz zdrowia,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Wychowawcy: na podstawie dokonanego rozpoznania celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują tematykę godzin wychowawczych (należy uwzględnić specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeb uczniów, nauczycieli, rodziców). Realizują w toku pracy wychowawczej treści, cele, zadania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego szkoły. Przygotowują wnioski do dalszej pracy. Zapoznają uczniów z obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły. Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie. Współpracują z rodzicami uczniów, pedagogiem/pedagogiem specjalnym, psychologami oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach, gdzie koordynują pomocą psychologiczno- pedagogiczną w swojej klasie. Dbają o dobre relacje w klasie, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami, gdzie tworzą warunki do ich rozwoju, przygotowują do życia w rodzinie, społeczeństwie (poprzez doświadczanie życia społecznego w szkole). Wychowawcy poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości. Współpracują z pedagogiem/ pedagogiem specjalnym, psychologami, sądem, policją, oraz innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży, gdzie podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji opiekuńczych i wychowawczych.

Pedagog/ psycholog/ pedagog specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym kondycję psychiczną uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach dla rozpoznania i wsparcia eliminacji trudności,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnie troski i wsparcia psychologicznego, zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, profilaktycznej, udziela pomocy rodzicom i uczniom,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno- pedagogiczną,
- współpracuje z policją, sądem rodzinnym wydziałem dla nieletnich,
- wspiera uczniów, rodziców, nauczycieli, np.: identyfikacja problemu-obniżony nastrój, wskazuje drogi wsparcia dla rodzica i ucznia, np: Animus,
- poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów, rodziców, wychowawców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn, np: współpraca z policją działania prewencyjne,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów, rodziców i nauczycieli, np.: wspiera w prowadzeniu zajęć integracyjnych, profilaktycznych, promuje budowanie dobrych relacji między wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielonego wsparcia.

Nauczyciel doradztwa zawodowego: diagnozuje, aktualizuje, udostępnia uczniom informacje edukacyjne i zawodowe, gdzie pomaga w planowaniu kariery, dalszego kształcenia ucznia. Prowadzi lekcje doradztwa zawodowego. Współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami, instytucjami zajmującymi się promocją zawodów, kształceniem. Współpracuje z uczniami wspierając ich talenty, zainteresowania i predyspozycje zawodowe. Koordynuje działalnością informacyjno- doradczą, współpracuje i wspiera nauczycieli.

Rodzice: współtworzą Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny, uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły, uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu pomocy, ochrony zdrowia psychicznego uczniów, uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę, współpracują z nauczycielami, dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów. Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny. Rodzice współdziałają z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci. Rodzice/opiekunowie dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

Samorząd Uczniowski: uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły, współpracuje z Zespołem wychowawczym i Radą Pedagogiczną, prowadzi działania aktywizujące uczniów, gdzie jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego, działalności oświatowej, sportowej, rozrywkowej z uwzględnieniem możliwości szkoły w porozumieniu z dyrektorem. Samorząd Uczniowski propaguje ideę samorządności dba o dobre imię szkoły, wzbogaca jej tradycje, może podejmować działania wolontariatu, samopomocy uczniowskiej.

Pracownicy niepedagogiczni: wspierają działania wychowawcze szkoły, mają swój wkład w oddziaływania wychowawcze. Zwracają uwagę na przerwach międzylekcyjnych na prawidłowe spędzanie czasu przez uczniów. Pracownicy są w dialogu z wychowawcami klas, nauczycielami dyżurującymi na przerwach, np.: jeśli pojawi się niebezpieczne, złe zachowanie ucznia, niezgodne z regulaminem szkolnym wówczas zgłaszają je do wychowawcy.

Należy podkreślić, iż wychowanie dziecka spoczywa przede wszystkim na rodzicach/ opiekunach. Szkoła zaś stara się modelować, pokazywać wzorce, wzmacniać normy kulturowe, budować dialog dla współpracy i pozytywnego rozwoju dziecka, budzić przedsiębiorczość, która sprzyja rozwojowi i tym samym ogranicza sięganie po środki psychoaktywne. Stwarza dzieciom i młodzieży możliwość udziału w konstruktywnych i zdrowych formach aktywności np. zajęcia sportowe, zajęcia artystyczne, zajęcia edukacyjne, zajęcia rozwoju z wykorzystaniem technologii multimedialnej, zajęcia wolontariatu, działalność harcerska. **Powodzenie procesu wychowawczego uzależnione jest w znacznej mierze od dialogu między rodzicami, dziećmi i resztą społeczności szkolnej.**

VI Kalendarz uroczystości szkolnych rok szkolny 2022/2023

Termin	Zadanie
WRZESIEŃ	
01.09.2022	Inauguracja Roku Szkolnego 2022/2023
15.09.2022	Dzień kropki
22.09.2022	Sprzątanie Świata
22.09.2022	Dzień bez samochodu
23.09.2022	Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz wybory na Opiekuna Samorządu Uczniowskiego
26.09.2022	Europejski Dzień Języków Obcych
30.09.2022	Uroczyste Nadanie Sztandaru Szkoły
30.09.2022	Dzień Chłopaka
PAŹDZIERNIK	
07.10.2022	Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia
07.10.2022	Dzień Uśmiechu
14.10.2022	Dzień Edukacji Narodowej
	Pasowanie na czytelnika
LISTOPAD	
09.11.2022	Dzień zdrowego śniadania
11.11.2022	Narodowe Święto Niepodległości
22.11.2022	Dzień Kredki
25.11.2022	Dzień Pluszowego Misia

29.11.2022	Andrzejki (szkolne)
GRUDZIEŃ	
05.12.2022	Dzień Wolontariusza
06.12.2022	Mikołajki (szkolne)
09.12.2022	Szlachetna Paczka
20.12.2022	Warsztaty Świąteczne
22.12.2022	Jasełka szkolne (Wigilia szkolna)
22.12.2022	Wigilie (klasowe)
STYCZEŃ	
21.01.2023	Dzień Babci i Dziadka
LUTY	
10.02.2023	Bal karnawałowy
14.02.2023	Walentynki
17.02.2023	Dzień Kota
MARZEC	
08.03.2023	Dzień Kobiet
12.03.2023	Dzień Matematyki
21.03.2023	Pierwszy Dzień Wiosny Dzień Samorządności
KWIECIEŃ	

03.04.2023	Dzień Świadomości Autyzmu
04.04.2023	Dzień marchewki
04.04.2023	Powiatowy Konkurs Wielkanocny
21.04.2023	Święto Patrona Szkoły Wojcieszki- Ucieszki
21.04.2023	Międzynarodowy Dzień Książki
MAJ	
03.05.2023	Święto Flagi, Święto Konstytucji 3 maja
15.05.2023	Dzień Niezapominajki
26.05.2023	Dzień Matki
CZERWIEC	
01.06.2023	Dzień Dziecka/Rodzinny Dzień Sportu
01.06.2023	Dzień latawca
09.06.22	Dzień przyjaciela
23.06.23	Zakończenie Roku Szkolnego 2022/2023

VII Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- diagnoza zachowań problemowych w szkole,
- modyfikacja program szkolnego w oparciu o analizę wyników ewaluacji szkolnego program wychowawczo- profilaktycznego 2021/2022, badań skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych, jak również preferowanych przez nich systemów wartości, relacji, bezpieczeństwa, zagrożeń i zasobów,
- rozmów z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy, rozmowa z rodzicami, opiekunami uczniów przybywających z terytorium Ukrainy, rozmowa z wychowawcą oddziału przygotowawczego,
- analizy stanu wychowania w szkole: obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły oraz analizy uwag wpisanych do dziennika, sprawozdań opracowanych przez wychowawcę- efekty wychowania, pracy zespołów wychowawczych klas młodszych i starszych, np.: zebrania wychowawcze w klasach, WOPFU (analiza postępów uczniów ze specjalnymi potrzebami).

Badaniu poddano następujące sfery:

- funkcjonowanie zasad w domu i szkole,
- sposoby spędzania czasu wolnego,
- relacje na linii uczeń - rodzic, uczeń - nauczyciel,
- wykorzystanie Internetu i komputera przez uczniów,
- stosunek uczniów do substancji psychoaktywnych,
- pytano o zapotrzebowanie na tematykę godzin wychowawczych, mocne i słabsze strony, oczekiwania i zagrożenia.

Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że należy kłaść nacisk na poprawne relacje w grupie rówieśników, zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć o szkodliwości napojów energetyzujących i innych używek oraz konsekwencji prawnych związanych ze stosowaniem przemocy, w tym cyberprzemocy. Ważne będzie również przeprowadzenie psychoedukacji dotyczącej asertywności, a po analizie obserwacji środowiska szkolnego wyłaniają się główne obszary do pracy: praca nad poprawnymi relacjami społecznymi, z naciskiem na podnoszenie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej, kształtowanie postaw akceptacji, tolerancji, integracja uczniów, stały dialog i współpraca z rodzicami, kontynuowanie szeroko rozumianej profilaktyki.

Analiza wyników badania ankietowego czerwiec 2021/2022 (informacje zebrane na podstawie ww. narzędzi diagnostycznych). Analiza koncentrowała się wokół obszarów związanych z samopoczuciem uczniów ich bezpieczeństwem, relacjami z rówieśnikami, rodzicami, wykorzystaniem czasu wolnego, obowiązującymi zasadami, wiedzy na temat dostępności ewentualnego używania środków uzależniających, narkotyków, dopalaczy i innych substancji zastępczych. Przedmiotem przeprowadzonych badań w czerwcu 2021/2022 było określenie potrzeb społeczności szkolnej w kwestii opieki i wychowania (profilaktyki) oraz wskazanie obszarów do pracy na rok szkolny 2022/2023. Trudności jakie się pojawiają to: trudności w relacjach z rówieśnikami, bezpieczeństwo w szkole i w Internecie, przestrzeganie zasad w szkole, gdzie widać w odpowiedziach badanych, np.: Należy zwrócić uwagę na klasy starsze i rozwój relacji, gdyż na pytanie: Jak spędzasz wolny czas? Możesz wskazać dowolną liczbę odpowiedzi – odpowiedzi były różne, uczniowie w różny sposób spędzają czas wolny – z kolegami 111(78%), przed komputerem 90 (63%), samotnie 79 (55%), z rodzicami i sport ok. 70 (49%) odpowiedzi, najmniej gry planszowe, TV, czytanie książek – 55% uczniów spędza samotnie czas, ponad 60% przed komputerem. Zadowolająca jest odpowiedź klas 6-8 o relacje z kolegami i koleżankami z klasy, gdzie 63 (44%) osoby określiły, że mają kilku dobrych znajomych, 58 (41%) osób określiło, że ma bardzo dobre kontakty ze znajomymi – relacje klasowe wyglądają optymistycznie, tylko 10 odpowiedzi (7%) wskazuje na osamotnienie. Zdecydowana większość rodziców -96% uważa, że w jego domu istnieją ściśle określone zasady postępowania i ich dzieci się do nich stosują 94%, podobnie rodzice wypowiadają się na temat zasad istniejących w szkole - 98% uważa, że w szkole istnieją jasno określone zasady postępowania, a ich dzieci je przestrzegają 93%. Uczniowie w każdej grupie badanych wiedzą, że zasady są w domu jak i w szkole. W klasach młodszych, np.: klasy 3- 95% deklaruje przestrzeganie zasad, klasy 4-5- 92% przestrzega zasady, klasy 6-8- 86% przestrzega ogólnie przyjętych zasad (czyli zauważa się, że klasy młodsze starają się je przestrzegać, a w klasach starszych uczniowie częściej je łamią bądź nie stosują się do nich co również wynika z okresu dojrzewania w jakim znajdują się dzieci). Badani nauczyciele 55% uważa, że trudno określić czy uczniowie przestrzegają zasad, 20% uważa, że zasad się nie przestrzega. Co wiąże się z kolejnym problemem- przemoc, np.: agresja słowna (obraźliwy komentarz, zaczepki słowne). Ogólnie 39% nauczycieli uważa, że uczniowie czują się bezpiecznie w szkole, 45% raczej tak, 16% uważa, że uczniowie nie czują się bezpiecznie. 37% rodziców uważa, że dzieci czują się bezpiecznie w szkole, a 55%, że bezpiecznie czują się w większości sytuacji, 7% rodziców uważa, że ich dziecko raczej nie, nie zawsze czuje się bezpiecznie, a 1% badanych nie wie czy dziecko czuje się bezpiecznie w szkole, np.: Klasy 3- 87 % ankietowanych dobrze czuje się wśród swoich koleżanek i kolegów z klasy. 74,6 % odpowiada, że zdarzają się sytuacje w których inny uczeń dokuczał ankietowanemu i w takiej sytuacji najczęściej informują o tym zdarzeniu osoby dorosłe (76,1%), 32,8% ankietowanych stanęłoby w obronie osoby pokrzywdzonej. Klasy 4-5, gdzie 57(60%) doświadczyło przemocy ze strony kolegów, a 38(40%) nie ma takich doświadczeń. Świadkiem przemocy było 40 (42%) i poinformowało o tym zdarzeniu, 35 (36%) nie było w takiej sytuacji, 21 (22%) było świadkiem i wezwał na pomoc starszą osobę, 19 (20%) był świadkiem takiej sytuacji i stanął w obronie osoby poszkodowanej. Znalazły się również osoby 12 (12%), które były świadkiem, ale nie zareagowały na zaistniałą sytuację, odeszły- odpowiedziały: „bo lepiej się nie mieszać”. Klasy 6-8 odpowiedź na pytanie 17. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś przemocy (atak słowny, fizyczny, bójka) ze strony kolegów lub koleżanek ze szkoły? - tak 59 (42%), nie 83 (58%) co może świadczyć to o trudnościach w komunikacji, problemach z konstruktywnym rozwiązywaniem sytuacji konfliktowych – obniżone kompetencje emocjonalno-społeczne. Budujące jest to, że jednak większość uczniów nie doświadcza w szkole przemocy. Natomiast hejt w Internecie– nie wskazuje 85 (60%) to prawie połowa ankietowanych uczniów, wiele osób doświadczało różnej formy hejtu w Internecie (agresja słowna, wykluczenie z grupy, wykorzystania wizerunku) – wskazana profilaktyka oraz czujność na aktywność uczniów w Internecie. Ogólnie badane klasy starsze czują się bezpiecznie - tak i raczej tak 106 (75%) odpowiedzi, raczej nie i nie 36 (25%) – większość bo 75% uczniów czuje się bezpiecznie. W pytaniu dotyczącym doświadczania przemocy uczniowie klas starszych wskazują na przemoc, zaczepki, agresję ze strony starszych uczniów. Niepokojąca jest odpowiedź na pytanie 22. Czy byłeś świadkiem przemocy w szkole? Jeśli tak, to jaka była Twoja reakcja? Możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź – 50% nie było świadkiem przemocy w szkole, 50 (35%) odpowiedzi wiązało się z reakcją na zdarzenie (Poinformowanie nauczyciela, obrona osoby poszkodowanej, wezwanie pomocy), 17% ankietowanych nie zareagowało „odszedłem, lepiej się nie wtrącać”. Kolejnym punktem, który wynika z badania jest wiedza na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i uzależniających, gdzie 90% nauczycieli uważa, że uczniowie wiedzą czym są narkotyki, dopalacze itp. Dowiadują się o nich głównie od nauczycieli 26%, z Internetu- 25%, od rodziców – 18%, od znajomych 15%. Trudność w dalszym ciągu stanowi spożywanie napoi energetyzujących przez dzieci i młodzież. Na zwrócenie uwagi o niespożywaniu napojów energetyzujących 57% uczniów stosuje się do upomnień, 27% nie widzi problemu w spożywaniu tego typu napojów. Klasy starsze na pytanie: 26. Czy spotkałeś się w szkole z używaniem: napojów energetyzujących/ papierosów/ e-papierosów/ alkoholu/ narkotyków/ dopalaczy, innych substancji odurzających? Jeśli tak, zaznacz jakich. Możesz zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi –56 (40%) uczniów nie spotkało się z używkami w szkole, reszta głównie z papierosami, e-papierosami, napojami energetyzującymi 86 (60%), odpowiedzi, najrządziej alkohol, narkotyki, dopalacze– uczniowie przynoszą i na terenie szkoły spożywają napoje „energetyki”, palą

papierosy i e-papierosy. To pokazuje, że należy zwiększyć świadomość szkodliwości powyższych substancji wśród dzieci i rodziców oraz kontrolę rodzicielską, nauczycielską podczas dyżurów na przerwach. Wynika z tego, że uczniowie nie są do końca świadomi, że w tak młodym wieku tego typu napoje jak energetyzujące sięją spustoszenie w ich organizmie i są bardzo szkodliwe dla ich wzrostu i rozwoju. W dalszym ciągu pojawia się wulgaryzacja języka, zachowania agresywne wśród niektórych uczniów trudności w komunikacji i umiejętnym, konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów co ma wpływ na poczucie bezpieczeństwa i klimat w klasie i szkole.

Podsumowując podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Do najczęściej występujących zagrożeń w szkole należą:

- brak umiejętności komunikacji, istotną rolę w ograniczeniu relacji odegrała sytuacja związana z pandemią i wprowadzeniem nauczania zdalnego, powrót uczniów i readaptacja (odbudowanie relacji w klasie, grupie rówieśniczej, poczucie własnej wartości i przynależności do grupy rówieśniczej) oraz pojawienie się uczniów z terytorium Ukrainy (dzieci w traumie wojny),
- wulgaryzacja języka,
- trudności w przestrzeganiu zasad przez niektórych uczniów (pojawiają się zaburzenia zachowania),
- pojawiające się środki: napoje energetyzujące, nikotynizm, e- papierosy.

Na podstawie poniższej analizy można wyciągnąć następujące wnioski:

Czynnikami chroniącymi naszej szkoły są:

- uczniowie z pozytywną postawą wobec szkoły, są to uczniowie, którzy doceniają pozytywny klimat szkoły, np.: angażują się w niemal wszystkie działania, podejmują własną inicjatywę,
- uczniowie którzy wiedzą czym są zasady obowiązujące w szkole i w większości starają się ich przestrzegać,
- uczniowie którzy starają się konstruktywnie wykorzystywać swój czas wolny, np.: rozwój zainteresowań, sport, udział w harcerstwie, spotkania ze znajomymi, rodziną,
- zespoły klasowe, gdzie relacje i klimat w klasie jest pozytywny,
- uczniowie którzy posiadają wiedzę na temat szkodliwości płynących z uzależnień, środków psychoaktywnych i środków zastępczych,
- społeczność szkolna promująca zdrowy styl życia, np.: duże zaangażowanie w wolontariat, akcje charytatywne, np.: kiermasze, zbiórki na rzecz słabszych, akcje sportowe, kulturalne,
- brak akceptacji przez szkołę dla przemocy przez wprowadzenie i stosowanie właściwych w tym zakresie procedur, np.: egzekwowanie pożądaných zachowań, zastosowanie procedur bezpieczeństwa COVID- 19, przestrzeganie zasad Statutu Szkoły,
- oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych, indywidualizacja i personalizacja ucznia,
- otoczenie opieką dzieci w czasie pozalekcyjnym w sprawnie funkcjonującej świetlicy szkolnej (przed i po zajęciach lekcyjnych),
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzięki monitoringowi wizyjnemu oraz możliwości konsultacji z nauczycielami i specjalistami w godzinach popołudniowych,
- wsparcie ze strony specjalistów szkolnych: pedagogów, logopedów i psychologów oraz higienistki szkolnej,
- relacje, gdzie większość uczniów odczuwa wsparcie i pomoc ze strony swoich rodziców/opiekunów co wpływa na pozytywne relacje i wzmocnienie współpracy,
- nauczyciele, uczniowie i ich rodzice wykazują dużą wrażliwość społeczną, angażując się w organizowane w Szkole akcje charytatywne, działania wolontariatu, edukację prozdrowotną itp.

Czynniki ryzyka zdiagnozowane na podstawie badań:

- nieprzestrzeganie ustalonych zasad przez niektórych uczniów (występujące zaburzenia zachowania),
- spędzanie wolnego czasu przed komputerem, z telefonem,
- zagrożenie w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji, które wpływają destrukcyjnie, np.: palenie papierosów przez niektórych uczniów, e- papierosów, napoje energetyzujące,
- niska umiejętność rozwiązywania konfliktów,
- zaniżone poczucie własnej wartości, obniżony nastrój brak asertywności (u niektórych uczniów),
- przejawy agresji, wulgaryzacja języka, cyberprzemoc- wulgaryzacja języka, wykluczenie z grupy rówieśniczej,
- rozpad rodziny, dziecko pod opieką instytucji.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku:

- niepowodzenia szkolne, mała motywacja do nauki, niska samoocena i brak wiary we własne siły, brak asertywności, występujące wśród uczniów,
 - różne problemy rodzinne, np.: alkoholizm bądź przemoc w rodzinie, uczniowie zaniedbani wychowawczo i opiekuńczo przez rodziców.
- Czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia, przyjęliśmy, że są to:

Indywidualne czynniki ryzyka:

- niska samoocena, podatność na wpływy (niska asertywność w grupie rówieśniczej),
- wcześniej występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze),
- cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju, zaburzenia podyktowane orzeczeniem bądź opinią pp-p,
- wczesne rozpoczynanie eksperymentowania z substancjami np. alkohol, papierosy, e-papierosy, substancje uzależniające,
- braku kontaktów rówieśniczych, izolacji z powodu pandemii, zmiany związane z funkcjonowaniem rodziny, zmiany podyktowane przybyciem nowych uczniów z terytorium Ukrainy (trauma wojny).

Rodzinne czynniki ryzyka:

- konflikty rodzinne z udziałem dziecka spiętrzające się w czasie długiego pobytu całej rodziny w okresie izolacji,
- tęsknota za krajem , bliskimi, bariera językowa,
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci,
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny, niekonsekwencja wychowawcza).

Czynniki ryzyka związane ze szkołą:

- zły klimat społeczny szkoły, niski poziom nauczania, brak wsparcia nauczycieli,
- czasowe odizolowanie uczniów z grup rówieśniczych ze względu na COVID -19, brak stabilizacji,
- wczesne niepowodzenia w nauce,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,
- problemy z zachowaniem w szkole,
- trudności komunikacyjne- uczniowie z Ukrainy.

Czynniki środowiskowe:

- niski status społeczno-ekonomiczny, brak stabilizacji,
- rozpad rodziny.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać.

Czynniki chroniące indywidualne:

- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne,
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości,
- zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne,
- sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów),
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).

Czynniki chroniące rodzinne:

- silna więź z rodzicami,
- zaangażowanie rodziców w życie i naukę dziecka,
- wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych),
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców.

Czynniki chroniące związane ze szkołą:

- poczucie przynależności do klasy i szkoły,
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli,
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć, motywowanie ucznia do działania również do samopomocy uczniowskiej – tzw. pedagogika pozytywna.

Czynniki chroniące środowiskowe:

- zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat), działania społeczne i prozdrowotne,
- przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo, wsparcie rodziny, wsparcie dziecka (dostęp do ośrodków, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej).

Mapa zachowań ryzykownych i czynników chroniących (oszacowanie w skali 0-5).

	Czynniki ryzyka	Prawdopodobieństwo	Skutki
--	-----------------	--------------------	--------

psychologiczne	izolacja, nadmierna nieśmiałość, wrażliwość, brak asertywności i podatność na wpływy	2	4
	chroniczne napięcie i niepokój, pobudzenie i nerwowość, impulsywność	3	4
	niedojrzałość emocjonalna brak umiejętności rozwiązywania konfliktów, brak umiejętności rozwiązywania konfliktów	4	4
	brak odporności na stres, brak umiejętności rozwiązywania konfliktów,	4	4
rodzinne	brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego	1	5
	niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja)	2	4
	wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców, rozpad rodziny	2	4
	wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców	2	4
	brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi	2	4
	tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających (konsekwencja rodzicielska)	2	5
	brak czytelnych granic i norm	1	4
	rozwód, separacja, utrata rodziców, inne sytuacje traumatyczne – Covid 19, uczniowie z terytorium Ukrainy (trauma wojny), rozpad rodziny- dziecko pod opieką placówki,	2	3
społeczne	środowisko sąsiedzkie	2	3
	środowisko rówieśnicze	2	4
szkolne	niska wiedza uczniów o środkach odurzających	2	4
	niskie kompetencje nauczycieli w kwestii rozpoznawania dzieci z ryzyka	1	3
	brak reakcji na stosowanie substancji uzależniających, środków zastępczych	3	4

Zespół wychowawczy zwraca uwagę na działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, zadbanie o pozytywny klimat w klasie , a tym samym w szkole,
- wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej przyjaznej szkoły i placówki (współpraca z Radą Rodziców),

Rekomendowane działania:

- prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych etapu edukacyjnego,
- organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności społeczne uczniów, promowanie wolontariatu, udział w akcjach społecznych, prozdrowotnych,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami i wychowankami i ich rodzicami, w tym kompetencji z zakresu komunikacji interpersonalnej,
- włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki,
- wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji,
- prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m. in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy, np.: odpowiedzialność karno- prawna nieletnich- prelekcja funkcjonariusza policji,,

- realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności,
- upowszechnianie i realizacja w szkole i placówce programów służących promocji zdrowego stylu życia, np.: podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukru i barwników na rzecz konsumpcji wody w celu poprawy zdrowia dzieci i młodzieży,
- inne źródła informacji do wprowadzenia zmian w programie to: priorytety Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz wnioski z nadzoru.

Rekomendowane działania ukierunkowane na uczniów, należy:

- Długofalowe działania mające na celu przestrzeganie zasad i reguł dotyczących zachowania w środowisku szkolnym oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania, w zależności od nasilenia zachowań negatywnych i ich rodzaju – we współpracy z uczniami, rodzicami, specjalistami szkolnymi oraz specjalistami zewnętrznymi (przypominanie zasad, regulaminów wewnątrzszkolnych, przypomnienie zasad prawnych, statutowych dotyczących kar i nagród).
- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, wzmocnienie współpracy z wychowawcą w szczególności uczniów objętych pp-p.
- Zwiększenie wiedzy na temat środków uzależniających, profilaktyki uzależnień. Upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów, promowanie wolontariatu, integracja zespołów klasowych.
- Ważne jest zachęcanie uczniów i rodziców do zdrowego stylu życia, kształtowanie jednostki świadomej siebie, aktywnej.

Rekomendowane działania dla nauczycieli, należy:

- Nadal kłaść nacisk na poprawne relacje w grupie rówieśników- budować pozytywny klimat w klasie.
- Stale przypominać uczniom zasady panujące w szkole.
- Przeprowadzić warsztaty uczące uczniów asertywności.
- Promować aktywny sposób spędzania czasu wolnego.
- Pokazywać/uczyć różnych możliwości spędzania czasu wolnego (w miarę możliwości utrzymać współpracę z pho3nix, harcerstwo, rowerowy maj itp.).
- Prowadzić w miarę możliwości zajęcia podczas spędzania czasu na przerwie, aby częściowo wyeliminować agresywne zachowania.
- Realizacja edukacji zdrowotnej w szkole, przeprowadzić zajęcia o szkodliwości np.: napojów energetyzujących.
- Należy również zwrócić uwagę nauczycieli na okazywanie wsparcia emocjonalnego uczniom oraz zwiększanie ich kompetencji w tym zakresie.
- Konsekwentne przestrzeganie przez wszystkich nauczycieli procedur postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo (Statut szkoły, Egzekwowanie pożądanych zachowań uczniów, Zasady bezpieczeństwa, Procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo).

Rekomendowane działania ukierunkowane na rodziców, należy:

- Upowszechniać zasady obowiązujących uczniów w szkole i konsekwencji ich nieprzestrzegania, by rozmawiali w domu z dziećmi również o odpowiedzialności i konsekwencjach, które określa prawo. Upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców, spójność wychowawczą między domem a szkołą
- Upowszechniać programy rozwijające kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców w zakresie egzekwowania zachowań, budowania

prawidłowych postaw, w tym postawy asertywnej oraz dotyczących profilaktyki uniwersalnej: przeciwdziałanie narkomanii, stosowaniu środków zastępczych, spożywaniu alkoholu, nikotynizmowi, uzależnieniom behawioralnym, Podniesienie wiedzy rodziców na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych/ zastępczych na zdrowie człowieka (w tym napojów energetyzujących, e- papierosów itp.).

Na zakończenie należy podkreślić jak ważna jest współpraca dla dobra i rozwoju dziecka, budowanie dialogu w społeczności szkolnej, należy zwrócić uwagę na następujące czynniki chroniące:

- działania integrujące w szkole, budowanie pozytywnej atmosfery w klasie co przekłada się na klimat w szkole,
- dobra współpraca ze środowiskiem rodzinnym, opiekunami, budowanie dialogu i współpracy,
- współpraca ze środowiskiem szkolnym, instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny,
- konieczne jest budowanie konsekwencji wychowawczej i jednolitego systemu wartości celem eliminacji niepożądanych zachowań oraz kształtowania tych, które wspierają proces wychowawczy.

Rekomendowane działania ukierunkowane na współpracę ze środowiskiem lokalnym oparte na stałej współpracy, w tym poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądem rodzinnym, urzędem miasta Szczytno, komisją do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, GOPS- em, MOPS-em, PCPR- em.

VIII Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa 2022/2023

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m. in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

Najważniejsze wnioski/ rekomendacje do realizacji w roku szkolnym 2022/2023

I. Dydaktyka

1. W dalszym ciągu należy diagnozować poziom wiedzy i umiejętności uczniów, a wyniki badań i diagnoz wykorzystywać do indywidualizacji procesu nauczania.
2. Monitorować realizację podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów.

3. Należy poszerzać swoje umiejętności związane z TIK, „Laboratoria przyszłości”, „Aktywna tablica”.

II. Wychowanie

1. Na bieżąco diagnozować sytuacje wychowawcze w klasach, a pojawiające się problemy rozwiązywać przy wsparciu pedagogów i psychologów szkolnego.
2. Na bieżąco diagnozować frekwencję uczniów.

III. PP-P

1. Obowiązkowo respektować opinie i orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej, modyfikując wymagania na poszczególne oceny oraz organizując pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla uczniów.

IV. Bezpieczeństwo

1. W każdej szkolnej sytuacji ściśle przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, stosować się do wytycznych GIS, MZ i MEN, zwłaszcza podczas dyżurów śródlekcyjnych, zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.

V. Wizerunek

1. Należy dbać o kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły, promocję w środowisku oraz o jak najszerszą prezentację osiągnięć uczniów z wykorzystaniem nowoczesnych środków przekazu.

VI. Współpraca

1. Prowadzić współpracę ze środowiskiem i lokalnymi pracodawcami służącą wzajemnemu rozwojowi i kształtowaniu kompetencji kluczowych u uczniów.

Działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym do realizacji w ciągu roku szkolnego 2022/2023:

wrzesień-Dzień chłopaka (integracja w zespołach klasowych)

październik- Dzień KEN (budowanie pozytywnego wizerunku szkoły w duchu umiłowania do tradycji), Dzień Uśmiechu,

listopad-Międzynarodowy Dzień Tolerancji (działania w zespołach międzyoddziałowe)

grudzień- Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami (budzenie szacunku oraz współpracy do osiągnięcia wspólnych celów)

styczeń- Światowy Dzień Pokoju (oddziaływania międzyklasowe)

luty- Dzień Bezpiecznego Internetu (bezpieczeństwo w sieci)

marzec- Dzień Wiosny, Dzień Gramatyki (aktywizacja uczniów, współpraca z SU)

kwiecień- Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Dzień Tańca (działania we wszystkich oddziałach szkoły)

maj- Dzień Ziemi, Święto Patrona, Dzień Matki (działania we wszystkich oddziałach szkoły)

czerwiec- Dzień Rodziny/ Dzień Dziecka/Dzień Sportu (rozwój holistyczny ucznia)

Harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych do realizacji w roku szkolnym 2022-2023

SFERY	ZADANIA	DZIAŁANIA (forma realizacji)	OSOBY ODPOWIEDZIA LNE	TERMIN REALIZACJI W KLASIE (należy wpisać temat, data realizacji)	UWAGI
Aksjologiczna	Ukierunkowanie ucznia ku wartościom: wprowadzenie w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, dobra, prawdy, szacunku do drugiego człowieka, i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania.	Przybliżenie uczniom sylwetki absolwenta, zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole. Zachęcanie do aktywności, np: udział w wolontariacie, promocji szkoły, konkursach międzyszkolnych, szkolnych, rozbudzanie aktywności ucznia.	wychowawca nauczyciele historii nauczyciele		
	Wzmacnianie tożsamości narodowej.	Organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej, np : Muzeum Mazurskiego, Chaty Mazurskiej, Muzeum na Zamku Krzyżackim i innych wybranych przez nauczycieli związanych z realizacją programów nauczania. Rozwijanie wśród uczniów poczucia szacunku do Historii i tradycji regionu, np :spotkania z ludźmi znaczącymi dla regionu, przybliżenie uczniom sylwetki patrona szkoły. Wspieranie działań harcerskich. Zachęcanie uczniów z Ukrainy do integrowania się ze środowiskiem, włączanie do działań adaptacyjnych chętnych uczniów i rodziców w spotkania integrujące, prezentacje własnej kultury, kraju, tradycji, np.: godziny do dyspozycji wychowawcy.			
	Zachęcanie do angażowania się w wolontariat.	Udział w akcjach charytatywnych i społecznych, np: WOŚP, Szlachetna Paczka, Podaj Łapę, Góra Grosza itp.	opiekun klubu wolontariatu wychowawcy		
Psychologiczna / emocjonalna	Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób, kształtowanie poczucia własnej wartości, adekwatnej samooceny, umiejętności rozpoznawania swoich mocnych i słabszych stron.	Organizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, umiejętności wyrażania własnych uczuć, wzmacnianie świadomość następstw i zagrożeń wynikających z zachowań i działań agresywnych. Budzenie samoświadomości uczniów swoich mocnych i słabszych stron i umiejętność modyfikacji zachowań niepożądanych. Ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole, stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji.	wychowawcy nauczyciele specjaliści psycholodzy/ pedagog, pedagog specjalny, pracownicy szkoły		
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji.	Działania integrujące zespół klasowy prowadzone we wrześniu integracja. Lekcje prowadzone przez specjalistów,	wychowawcy nauczyciele		

		lekcje wychowawcze, np.: ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem (metody i techniki), kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	specjaliści		
	Rozbudzanie motywacji do nauki i efektywnego działania.	Stosowanie aktywizujących metod i form pracy. Diagnoza, rozpoznanie stylu uczenia się poszczególnych uczniów i dobieranie adekwatnych metod i sposobów uczenia się, np: Uczyć „jak się uczyć”. W dalszym ciągu stosowanie w nauczaniu tradycyjnym metod i narzędzi z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK), pomocy Laboratoria przyszłości..	wychowawcy nauczyciele		
	Rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. Kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.	Podejmowanie inicjatyw przez uczniów, w tym planowanie działań i ich realizacja, np.: konkursy, projekty. Umożliwianie uczniom decydowania o ważnych sprawach dotyczących klasy i szkoły budzenie samorządności wśród uczniów, samopomocy uczniowskiej.	nauczyciele plastyki nauczyciele samorząd uczniowski członkowie klubu		
	Przygotowywanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.	Podejmowanie działalności artystycznej na terenie Szkoły i poza nią. Stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy. Współpraca z samorządem uczniowskim i klubem Wolontariatu, współpraca z doradcą zawodowym.	wolontariatu, doradca zawodowy		
Ochrona zdrowia psychicznego	Ochrona zdrowia psychicznego: poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią. Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawów obniżenia kondycji psychicznej.	Lekcje wychowawcze z udziałem specjalistów dla zwiększenia świadomości na temat zdrowia psychicznego (całościowy rozwój ucznia). Wspieranie uczniów mających traumę, współpraca pomiędzy dyrekcją, opiekunami, wychowawcami, współpraca z instytucjami pozaszkolnymi.	wychowawcy klas specjaliści		

	Realizacja zajęć ze specjalistami, realizacja programów profilaktycznych, profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań (praca ciągła), wskazanie miejsc wsparcia specjalistycznego. Prowadzenie działań z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej przez indywidualne spotkania, rozmowy z uczniami na temat asertywności, właściwych postaw wobec niebezpiecznych środków. Pomoc z rozpoznanymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych (konsultacje ze specjalistami).	wychowawca psycholog/pedagog		
--	--	---	---------------------------------	--	--

Fizyczna	Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrażanie ich do nawyków higienicznego stylu życia . Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego, odżywiania się, higieny osobistej oraz aktywności fizycznej. Uświadamianie korzyści płynących z aktywności fizycznej oraz stosowania profilaktyki.	Prezentacja prac plastycznych i plakatów, ulotek promujących zdrowy styl życia. Organizowanie spotkań z przedstawicielami służby zdrowia poświęconych tematyce zachowań ryzykownych oraz ich skutków. Organizowanie spotkań z psychologami by budować pozytywny wizerunek i zaufanie- dialog na godzinach wychowawczych, np.: prezentacja interesującego uczniów tematów. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych tematyki higieny zdrowia psychicznego, dla kształtowania umiejętności osobistych i społecznych, wspieranie w rozwiązywaniu problemów, kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej. Aktywizowanie dzieci z Ukrainy.	wychowawcy nauczyciele higienistka nauczyciele światlicy		
	Wdrażanie do zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.	Organizowanie spotkań edukacyjnych ze specjalistą do spraw żywienia. Przestrzeganie zasad bhp na lekcjach i przerwach aktywny wypoczynek, zabawy ruchowe, sportowe. Spotkanie z policjantem, np.: „Bezpieczna droga do szkoły”, bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji, organizacja egzaminu na kartę rowerową.	wychowawcy, higienistka, specjaliści wychowawca, nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele		
	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku, kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, wzmacnianie zachowań proekologicznych, np.: segregacja śmieci, oszczędność wody.	Działania, konkursy, programy, projekty ekologiczne zwiększające świadomość uczniów- budzenie szacunku do planety.			
	Kształtowanie postawy prozdrowotnej w sytuacji kryzysowej.	Przekazanie informacji uczniom o zagrożeniu chorobach zakaźnych, np.: SARS- COV-2, drogach rozprzestrzeniania się, objawach, skutkach wirusa. Omówienie obowiązujących procedur bezpieczeństwa (odbiorcy uczniowie i rodzice), przekazanie rodzicom drogą elektroniczną, np.: za pomocą dziennika elektronicznego lub na zebraniach aktualnych komunikatów GIS, MEN (postępowanie w sytuacji zagrożenia pandemią). Lekcje wychowawcze na temat ochrony zdrowia, skutkach braku ruchu, potrzeby dbania o wzrok w pracy z monitorem, zwrócenie uwagi na stanowisko nauki, higieny również w nauce zdalnej.			

Społeczna	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze osoby oraz aspekcie bycia uczniem. Kształtowanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja, w tym komunikacja z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych oraz współpraca w zespole. Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka. Doskonalenie kultury bycia. Kształtowanie odpowiedzialności za zbiorowość, uczenie zasad samorządności i demokracji. Podkreślanie znaczenia dbałości o środowisko przyrodnicze, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowania ekologią, kształtowanie szacunku wobec środowiska naturalnego.	Rozwijanie postaw obywatelskich i społecznych uczniów, aktywności w życiu społecznym, uczenie, działania zespołowego tworzenie pozytywnego klimatu klasy i szkoły, kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. Zapoznanie uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, pogadanki na temat tolerancji na szczeblu klasowym i szkolnym. Rozwijanie postawy empatii poprzez wspólne organizowanie i realizowanie przedsięwzięć klasowych i między klasowych zajęcia z wychowawcą. Konsekwentne reagowanie na przejawy zachowań negatywnych, np. wulgaryzmy, wagary. Aktywizacja i samorządność wybory do samorządu uczniowskiego/ wybory do samorządów klasowych, wybory opiekuna samorządu. Udział w akcjach proekologicznych takich jak „Sprzątanie Świata”, „Sprzątanie Warmii i Mazur”, udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze, zajęcia na świeżym powietrzu, wpajanie nawyku segregacji śmieci, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska, rozwoju kultury ucznia.	wychowawcy, pedagog psycholog nauczyciele dyrektor, opiekun samorządu uczniowskiego, nauczyciele współorganizujący .		
-----------	--	--	---	--	--

Intelektualna	Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy. Przeprowadzenie przez specjalistów, nauczycieli, lekcji, szkoleń, prezentacji z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy. Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu , rozwijanie umiejętności własnych uzdolnień, kształtowanie postawy aktywnej wobec pracy, wymagań runku pracy. Współpraca z instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na rynku lokalnym. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Kształtowanie w uczniach umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu, tj. Gospodarność, zaradność, odpowiedzialność. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów. Uwrażliwianie wychowawców klas i nauczycieli na obecność uczniów z zagranicy (integracja), włączanie chętnych uczniów do pomocy cudzoziemcom w nauce i opanowaniu programu nauczania.	Realizacja projektów edukacyjnych, konkursów, prezentacji, lekcji tematycznych. Lekcje przedmiotowe , zajęcia z orientacji zawodowej, np.: lekcje dla klas prowadzone przez nauczyciela doradztwa zawodowego, w starszych klasach nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy, współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy, np.: podczas lekcji z nauczycielem z doradztwa nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie rozmowy zawodowej. Zajęcia z zakresu motywacji i doradztwa zawodowego umożliwiające rozpoznawanie własnych potrzeb edukacyjnych i potrzeb innych. Poznanie mocnych i słabych stron, wykorzystanie tej wiedzy w orientacji zawodowej. Planowania dalszej edukacji, charakterystyki rynku pracy uwzględniając zdolności i umiejętności ucznia oraz doskonalenia kompetencji społeczno-zawodowych . Wycieczki do zakładów pracy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, np.: Udział w Targach Pracy i Dniach Otwartych w Szkołach Ponadpodstawowych .Przekazywanie uczniom na zajęciach treści dotyczących zastosowania prawa w życiu codziennym, nauka gospodarowania środkami finansowymi, w tym umiejętności oszczędzania. Praktyka umiejętności poprzez pełnienie na szczeblu klasowym i szkolnym, np. Podejmowanie działalności w trójce klasowej, praca w Samorządzie Uczniowskim. Przeprowadzenie w klasach diagnoz i ankiet, obserwacji podczas bieżącej pracy z uczniami.	wychowawcy dyrektor nauczyciele nauczyciel doradztwa zawodowego,		
---------------	--	--	---	--	--

Nauczanie hybrydowe/ zdalne

W przypadku konieczności realizacji zajęć edukacyjnych w formie zdalnej lub hybrydowej zadania ujęte w programie należy realizować z wykorzystaniem narzędzi technologii informacyjno- komunikacyjnych. Konieczne jest również udzielanie wsparcia edukacyjnego, informatycznego i psychologicznego rodzicom i uczniom mającym trudności w przebiegu tej formy edukacji.

X Zasady ewaluacji Programu wychowawczo- profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Zespół wychowawczy w oparciu o bieżące diagnozy, każdego roku określa obowiązujące dla szkoły czynniki ryzyka i czynniki chroniące (w sytuacjach intensyfikacji niekorzystnych zjawisk będą prowadzone pogłębione diagnozy występujących problemów, zmierzające do aktualizacji działań wychowawczo-profilaktycznych). Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami, uczniami, nauczycielami.
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizy przypadków, sytuacji występujących w szkole (efekty działań wychowawczych).

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół zadaniowy powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Szczytnie w dniu

22.09.2022r.

